

# PÁLINKAJOG

Előadó: dr. Berki Zolna jogász, szaküzem  
gazdász, EU pénzügyi szakjogász, pálinka  
szaktanácsadó

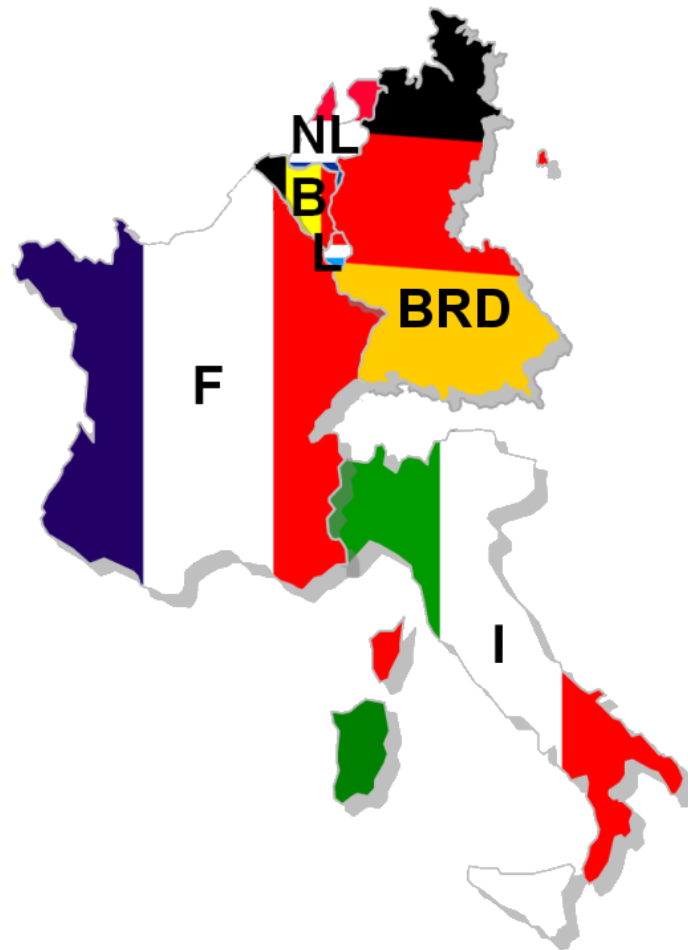
# Amiről szó lesz

- Egy kis történelem dióhéjban /*Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ)*/
- Unió jogi aktusok formái
- Unió és tagállamok közötti jogalkotási hatáskör megoszlása
- Az Egységes piac
  - áruk szabad mozgás
  - jogesetek
- Piacfelügyelet
- CE Conforamité Européenne (európai megfelelés)  
Mezőgazdaság

# Egy kis történelem

- 1951-ben jött létre az Európai Szén- és Acélközösség.
- 6 állam: Belgium, Franciaország, Hollandia, Luxemburg, Németország és Olaszország.
- 1956
- 1957-ben aláírják a Római Szerződést, és ezzel létrejön az Európai Gazdasági Közösség (EGK), más néven a közös piac.

# Színesben



# 1960-1969 a gazdasági fellendülés időszaka

- megszűnnek a vámok
- élelmiszer-termelés közös szabályozása

# 1970-1979

- Az első csatlakozók 1973. január 1-jén Dánia, Írország és Nagy-Britannia
- Regionális politikája keretében: Európai Gazdasági Közösség elmaradottabb területei számára folyósítják a munkahelyteremtést és az infrastruktúra fejlesztést célzó támogatásokat (EGK)
- 1979-ben közvetlen európai parlamenti képviselő választások
- Környezet védelmi jogszabályok

# 1980-1989

- 1981-ben Görögország csatlakozik
- 1986 Spanyolország és Portugália
- 12 ország
- 1986-ban aláírják az Egységes Európai Okmányt.
- Hatéves program, amelynek célja, hogy az európai integráció problémáit az uniós országok közötti kereskedelmi forgalom szabad áramlásának biztosításával, azaz az „egységes piac” létrehozásával oldják meg.
- Németország 1990 októberében újraegyesül.

# Egységes Európai Okmány aláírási oldala



# 1990-1999

- 1993-ra megvalósul az egységes piac és a négy szabadság: az áruk, a szolgáltatások, a személyek és a tőke szabad áramlása.
- 1993. november elsejével hatályba lép az Európai Unióról szóló Maastrichti Szerződés, -1992.02.07-1999-ben pedig az Amszterdami Szerződés.)
- 1995-ben három új tag: Ausztria, Finnország és Svédország. (15)
- Schengen (Luxemburg)

# 2000-2009

- 2001. szeptember 11-én – terrorizmus elleni összefogás
- 2004-ben tíz újabb ország:  
Csehország, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia, Szlovákia (25)
- 2007-ben pedig: Bulgária és Románia (27)
- Lisszaboni Szerződés 2009-ben hatályba lép. A szerződés modernizálja az uniós intézményeket és hatékonyabb munkamódszerekről rendelkezik.

# 2010-2019

- 2013-ban Horvátország uniós csatlakozásával 28-ra bővül az EU tagjainak száma.
- Az éghajlatváltozás elleni küzdelem
- Az EU azzal a kihívással szembesül, hogy gondoskodnia kell a területére érkezőkről, ügyelve a jóllétükre és tiszteletben tartva emberi jogukat.

# 2020----

- Koronavírus-világjárvány
- Uniós költségvetésből valaha finanszírozott legnagyobb ösztönző csomag elfogadása
- Az intézkedések középpontjában a zöld és digitális helyreállítás áll
- EU arra törekszik, hogy Európa 2050-re klíma semleges kontinenssé váljon
- Az Egyesült Királyság 47 év tagság után kilép az Európai Unióból

# Az EU napjainkban



# Az uniós jogi aktusok fajtái

- **Az elsődleges és a másodlagos joganyag**
- **Elsődleges** :Minden uniós intézkedés a szerződéseken alapul. Ezek a kötelező megállapodások, melyeket az EU országai kötöttek egymással, rögzítik az EU célkitűzéseit, valamint az uniós intézményekre és az uniós döntéshozatalra vonatkozó szabályokat, továbbá megszabják az EU és a tagállamai közötti viszonyrendszert.
- Együttes kidolgozás
- Tagállami parlamenti megerősítés – ratifikálás.
- A szerződések az uniós jog kiindulópontjaként szolgálnak, ezért elsődleges joganyagként hivatkozunk rájuk.

# Másodlagos joganyag

- A szerződésekben lefektetett elveken és célkitűzéseken alapuló jogszabályok összessége alkotja az EU másodlagos joganyagát.
- **Rendeletek:** automatikusan és egységesen alkalmazandók, nincs szükség a nemzeti jogba való átültetésükre. A rendeletek az összes tagországban teljes egészükben **kötelező** erővel bírnak.
- **Irányelvek:**elérendő célok,DE a megvalósítás módját, eszközeit a tagállamokra bízzák. Gondoskodni kell arról, hogy az irányelv rendelkezései a nemzeti jog részét képezzék – vagyis nemzeti jogszabályok révén át kell ültetniük az irányelvet saját jogrendjükbe. Pl. A Tanács 2008/118/EK irányelve ( 2008. december 16. ) a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről és a 92/12/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről. Európai Bizottság felé tájékoztatási kötelezettség. Kötelezettségszegési eljárás
- **Határozatok:** **kötelező** jogi aktusok,hatálya egy vagy több uniós országra, vállalkozásra vagy magánszemélyre terjed ki. Az érintett feleket értesíteni kell,az értesítéssel egy időben lép hatályba. A határozatokat nem kell átültetni a nemzeti jogrendbe.

# Másodlagos joganyag

- **Ajánlások:** EU intézmények közlik az álláspontjukat, intézkedéseket javasolnak .  
Nincs jogi kötelezettség
- **Vélemények:** az ajánláshoz hasonló

# Jogszabály alkotási 3 alapelv

- a hatáskör-átruházás elve – az EU csak azokon a területeken járhat el, amelyek tekintetében a valamennyi tagállam által ratifikált uniós szerződések hatáskörrel ruházták fel;
- az arányosság elve – az uniós intézkedések nem léphetik túl a szerződésekben rögzített célok eléréséhez szükséges mértéket;
- a szubszidiaritás elve – azokon a területeken, ahol akár az EU, akár a nemzeti kormányok cselekedhetnek, az EU csak akkor léphet fel, ha ugyanazt a célt uniós szinten hatékonyabban lehet elérni

# EU és a tagállamok közötti hatáskör

- csak az EU hozhat jogszabályokat ----  
**kizárólagos hatáskör**
- EU és a tagállamok is hozhatnak ----  
**megosztott hatáskör**
- a tagállamok szabályoznak, és amelyeken az Európai Unió támogatást nyújt ---- **támogató hatáskör**
- különleges hatáskör

# Különleges hatáskör

- konkrét feladatok, amelyek a Szerződések alapján különben nem tartoznak az illetékeségébe
- a gazdaság- és a foglalkoztatáspolitikai koordinációja
- a közös kül - és biztonságpolitika kialakítása és végrehajtása
- egyéb tevékenységek, amely szigorú feltételek mellett lehetővé teszi az Uniónak, hogy fellépjen a hatáskörén kívül eső területeken

# Támogató hatáskör

- tagállami intézkedések támogatása
- koordinálása
- kiegészítése
- Nincs jogosultsága: jogszabály alkotásra, és nem korlátozhatja a tagállamok szabályozási mozgásterét
- Területek: népegészségügy, iparpolitika, kultúra, turizmus, oktatás, képzés, ifjúság ügy, sport, polgári védelem, közigazgatási együttműködés

# Csak az EU jogosult

- Vámunió
- Egységes piacra vonatkozó verseny szabályok
- Az euró övezet országaira vonatkozó monetáris politika
- Kereskedelem és nemzetközi megállapodások
- A közös halászati politika hatálya alá eső tengeri növény- és állatállomány kezelése

# Vámunió

- Vámkódex – alapszabályok, vh. Rendeletek
- Vámügyi együttműködési program –információ csere, készség- és kompetenciafejlesztés, a gyakorlatban bevált módszerek cseréje-
- Elektronikus vámrendszer – kivitel, behozatal az uniós vámáru-nyilatkozatok döntő hányadát ma már elektronikus formátumban is be lehet nyújtani a vámhatóságoknak.
- Vámok mértékének a megállapítása- egységes szabályrendszer az áruk értékének a megállapítására, ez az alapja a vámnak
- Vámeljárások – egységes dokumentáció
- Nemzetközi kereskedelmi eljárások – export, import
- Vámeljárások és biztonság - nem uniós országokkal is együttműködést folytat a biztonság terén
- Nemzetközi vámügyi együttműködés - legjelentősebb kereskedelmi partnereivel

# Megosztott hatáskörök

- Egyes szakpolitikai területeket az EU és a tagállamok közösen szabályoznak. A tagállamok azonban csak abban az esetben hozhatnak törvényeket, ha az EU nem szabályozta az adott területet, illetve úgy határozott, hogy nem kívánja szabályozni azt.
- *egységes piac,*
- *mezőgazdaság,*
- *fogyasztóvédelem,*

# Megosztott hatáskörök II

- közlekedéspolitika,
- foglalkoztatás és szociális kérdések,
- gazdasági, társadalmi és területi kohézió,
- halászat,
- környezetvédelem,
- transzeurópai hálózatok,
- energiapolitika, jogérvényesülés és alapvető jogok,
- migráció és belügyek,
- népegészségügy,
- kutatási és űrpolitika,
- fejlesztési együttműködés és humanitárius segítségnyújtás

# Pihenés képen

- Melyek az EU elsődleges joganyagai
- Sorolja fel a másodlagos jogforrásokat
- Kötelező-e a rendelet átültetése a nemzeti jogba
- Jogszabály alkotási 3 alapelve
- Megosztott hatáskörbe tartozik vagy sem az egységes piac

# Válaszok

- Elsődleges joganyag: A szerződések az uniós jog kiindulópontjaként szolgálnak, ezért elsődleges joganyagként hivatkozunk rájuk.
- Másodlagos joganyag: rendelet, irányelv, határozat, ajánlás , vélemény
- Jogszabály alkotás 3 alapelve: a hatáskör-átruházás elve , az arányosság elve , a szubszidiaritás elve
- Megosztott hatáskörbe tartozik vagy sem az egységes piac :igen

# Schengen a bortermelő város képe



# Egységes piac

- 1993. belső piac: a személyek, az áruk, a szolgáltatások és a pénz szabadon mozoghat . Az uniós polgárok az EU bármelyik tagállamában tanulmányokat folytathatnak, letelepedhetnek, vásárolhatnak, munkát vállalhatnak, illetve nyugdíjba vonulhatnak. Az egységes piacnak köszönhetően az európai termékek széles skálája áll a rendelkezésükre.

# Áruk szabadáramlása

- Tagállami, és harmadik országból érkező és az Unióban forgalmazott áruk szabad mozgása alapelv.
- vámok és a mennyiségi korlátozások megszüntetése
- a vámokkal és mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedések tilalma
- kölcsönös elismerés elve
- fizikai és a technikai akadályok megszüntetése
- szabványosítás előmozdítása
- uniós piacfelügyeleti rendszer
- CE - jelölés

# Vámokkal azonos hatású díjak tilalma

- *Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ)* nem tartalmazza
- Európai Unió Bírósága szerint: elnevezésétől vagy alkalmazási módjától függetlenül minden olyan díj, „amely amikor azt egy valamely tagállamból behozott termékre kivetik, egy hasonló hazai termékre azonban nem, a termék árának megváltoztatása miatt a vámmal azonos hatást gyakorol az áruk szabad mozgására”, természetétől vagy formájától függetlenül azonos hatású díjnak tekinthető

# Mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedések tilalma

- Mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedésnek minősül-e a következő eset
- A kérdés Belgiumban, olyan kereskedők ellen indított büntetőeljárás keretében merült fel, akik rendszeresen vásároltak Franciaországban szabad forgalomban lévő Scotch whisky tételeket, és ezeket anélkül vitték Belgiumba, hogy rendelkeztek volna a brit vámhivatal származási bizonyítványával, megsértve ezáltal a belga szabályokat.
- A terméket közvetlenül az előállító országból behozótól eltérően csak komoly nehézségek árán juthatott volna ilyen bizonyítványhoz.

# Dassonville formula

- A tagállamok minden olyan kereskedelmi szabályozását, amely közvetlenül vagy közvetve, ténylegesen vagy potenciálisan akadályozhatja a Közösségen belüli kereskedelmet, mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedésnek kell tekinteni.
- Dassonville ügy 1974

# A fekete ribizli likőr ügy



# Cassis de Dijon



# Cassis de Dijon

- Elégtelen alkoholtartalma miatt a termék nem rendelkezik a Németországi Szövetségi Köztársaságban történő forgalomba hozatalhoz megkívánt tulajdonságokkal.
- Gyümölcslikőrök – mint amilyen a „cassis de Dijon” is – forgalomba hozatalának feltétele a 25 térfogatszázalék minimális alkoholtartalom, míg a kérdéses, Franciaországban szabad forgalomban lévő termék alkoholtartalma 15–20 térfogatszázalék között van.

# Cassis de Dijon

- A tagállamok valamelyikében az adott ország méltányos és hagyományos szabályaival és gyártási eljárásaival összhangban, jogszerűen gyártott és forgalomba hozott bármely terméket minden más tagállam piacán engedélyezni kell. Ezért a tagállamok – még az európai uniós harmonizációs intézkedések (másodlagos uniós joganyag) hiányában is – kötelesek engedélyezni a tagállamok valamelyikében jogszerűen előállított és forgalomba hozott áruk szabad áramlását és forgalomba hozatalát saját piacukon.

# Kivételek a mennyiségi korlátozások tilalma alól

- Nem gazdasági jellegű megfontolások
- Közerkölc, a közrend vagy a közbiztonság
- Szigorúan kell értelmezni
- A nemzeti intézkedések nem lehetnek önkényes megkülönböztetés vagy a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozásának eszközei.
- Az intézkedéseknek közvetlen hatással kell lenniük a védelmezendő közérdekre, és nem haladhatják meg a szükséges szintet (arányosság elve

# A nemzeti jogszabályok harmonizálása

- A harmonizációnak az alapvető követelményekre kell korlátozódnia
- Csak abban az esetben indokolt, ha a nemzeti szabályok az egyes tagállamok esetében nem tekinthetők egyenértékűnek és korlátozásokat támasztanak.
- A cél : az áruk szabad mozgásának biztosítása teljes ágazatok technikai harmonizációján keresztül, valamint a közérdekű célok (például játékok, építőanyagok, gépek, gázüzemű berendezések és távközlési végberendezések) magas szintű védelmének garantálása.

# Szabványosítás

- termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó európai szabványok és európai szabvány jellegű dokumentumok létrehozása
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1025/2012/EU RENDELETE (2012. október 25.)
- A szabványosítás elsődleges célja olyan önkéntes műszaki vagy minőségi előírások meghatározása, amelyek jelenlegi vagy jövőbeli termékek, gyártási folyamatok vagy szolgáltatások megfelelését biztosíthatják. A szabványosítás különböző kérdésekre terjedhet ki, mint például egy bizonyos termék különböző fokozatainak vagy méreteinek szabványosítására, vagy műszaki előírások meghatározására

# Piacfelügyelet

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2019/1020 RENDELETE (2019. június 20.) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről
- termékek megfeleljenek az uniós harmonizációs jogszabályoknak,
- a közérdek: az egészség és a biztonság általában, a munkahelyi egészség és biztonság, a fogyasztók védelme, a környezetvédelem, a közbiztonság magas szintű védelme
- Független, hogy behozott, vagy itt előállított

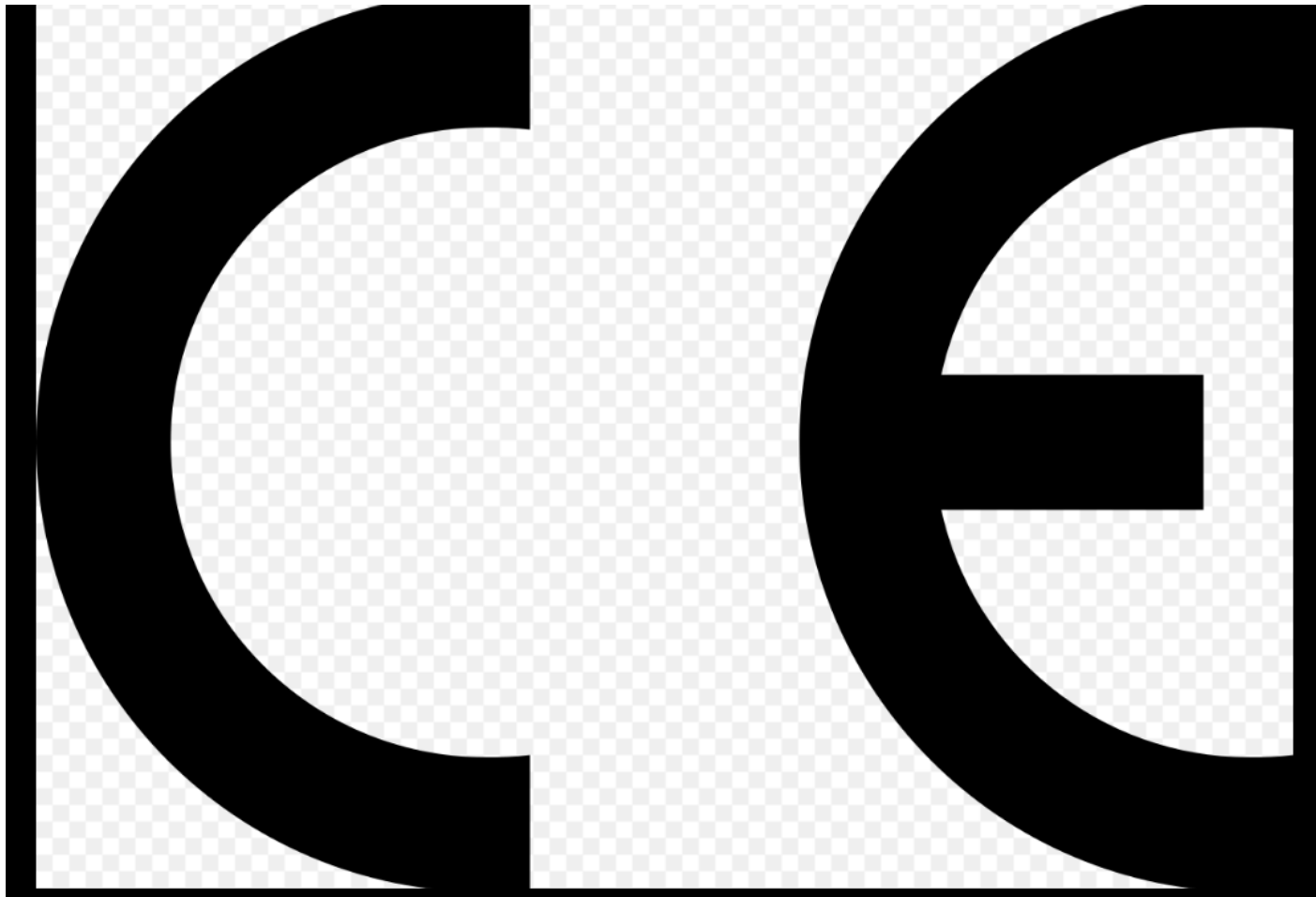
# Például

- Kristályüvegek
- folyékony vagy gáznemű tüzelőanyaggal működő új meleg víz kazánok
- benzin és a dízelüzemanyagok minősége
- Műtrágyák
- mosó- és tisztítószeresek
- szerves oldószeresek
- elemek és akkumulátorok
- hidrogénüzemű gépjárművek

# CE

- A CE az Európai Unióban hatályos, az EU belső piacán használatos jelölés, a Conforamité Européenne (európai megfelelés) rövidítése.
- Olyan jelölés, amellyel a gyártó azt jelzi, hogy a termék megfelel azon közösségi harmonizációs jogszabályokban rögzített követelményeknek, amelyek a jelölés alkalmazását előírják;
- Fő célja, hogy védje a végfelhasználót. Az az igazolja, hogy a forgalmazott terméket a gyártó megvizsgálta, és az megfelel az uniós szintű biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírásoknak, és éppen ezért az Unióban forgalmazható
- Leggyakrabban elektronikai eszközökön, plüssfigurákon és játékokon láthatók, de ide tartoznak például a pirotechnika, védőfelszerelések, egészségügyi eszközök, de még az orvosi implantátumok is.

A logó



# Mezőgazdaság

- Egyes szakpolitikai területeket az EU és a tagállamok közösen szabályoznak. A tagállamok azonban csak abban az esetben hozhatnak törvényeket, ha az EU nem szabályozta az adott területet, illetve úgy határozott, hogy nem kívánja szabályozni azt.
- A közös agrárpolitika (KAP) együtt fejlődött az Unióval.
- Cél a korszerű, piacorientált termelés. Amely fenntartható módon, szigorú követelményeknek (környezetvédelmi, állatjóléti, élelmiszer-biztonsági stb. normáknak) megfelelően előállított, biztonságos, megfizethető, minőségi élelmiszerekkel látja el az Unió polgárait.
- Ugyanakkor alapja a tágabb értelemben vett vidéki gazdaságba történő beruházásoknak is.

# 2020 utáni időszak egyeztetés alatt

- 5 nagy reformja volt
- 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi terv
- Reálértékben rendkívül jelentős csökkenés figyelhető meg (–15%), az Egyesült Királyság kilépése, másrészt az Unió új prioritásaiból (migráció, külső határok, digitális gazdaság, közlekedés) fakadó finanszírozási szükségletek miatt. (A teljes időszakra vonatkozó keret 28,5%-a a mezőgazdaságra)

# Vitás kérdések

- Feltételrendszer egyszerűsítése a mezőgazdasági termelők részére
- ÖKO rendszerekkel kapcsolatos gyakorlatok tájékoztató jellegű (nem kötelező erejű) listájának összeállítása
- Az állami intervencióra jogosult termékek számának a Parlament által javasolt növelése
- A szőlőtelepítési jogok 2045-ig történő meghosszabbítása
- Az oltalom alatt álló eredet megjelöléssel és oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott alkoholmentes borok
- Aktív mezőgazdasági termelő” fogalmának meghatározása

# Fogyasztóvédelem

- EU és a tagállamok közösen szabályozzák – megosztott hatáskörben – a fogyasztóvédelmi kérdéseket.
- Cél a fogyasztók biztonságának és jogainak a védelme.

# Pihenés képen

- Sorolja fel az egységes piac 4 alapelemét
- Melyik jog esetben került megfogalmazásra a kölcsönös elismerés elve, és mit jelent
- Mit igazol a CE jelölés

# Válaszok

- Belső piac: az áruk, a szolgáltatások, a személyek, és a pénz szabad mozgása
- A Cassis de Dijon ügyben mondta ki a Bíróság, hogy egy tagállamban az ottani szabályok szerint előállított és forgalomba hozott áruk szabad áramlását és forgalomba hozatalát saját piacukon a többi tagállam köteles engedélyezni.
- A CE jelölés azt igazolja, hogy a forgalmazott terméket a gyártó megvizsgálta, és az megfelel az uniós szintű biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírásoknak, és éppen ezért az Unióban forgalmazható

# Ferences rendek és a törökök

- A törökök,ugyanúgy ,ahogy a papokat őket is üldözték. De láss csodát,később "csak" megtűrték, majd menlevelekkel segítették őket, elismerték és alkalmazták is gyógyító tevékenységüket . Szeged népével a " szegedi paprikát" ők ismertették meg. És egy érdekesség. A törökök idején a Morbus Hungaricus - népi nevén hideglelés - járvány dúlt hazánkban. És mit tettek a szerzetesek?Erős paprikát égetett szeszbe (pálinkába ) áztattak. Evvel gyógyították a szegedieket. Így itt a fertőzés miatti elhalálozás kevesebb volt, mint az ország többi részében.

# Köszönöm a figyelmet

